

Lääkinnällistä vai työkykyä ylläpitävää kuntoutusta

Kun alkaa ensi kertaa ottaa selvää kuntoutuksesta, sotkeutuu helposti aikamoiseen verkkoon. Löytyy lääkinnällistä, ammatillista, vaativaa lääkinnällistä, harkinnanvaraista sekä lukuisia lyhenteitä näiden alla toteutettavista kursseista. On hyvä olla perillä siitä, minkälaista kuntoutusta ollaan harkitsemassa, sillä kuntoutuksen tyypillä saattaa olla vaikutuksia esimerkiksi loman kertymisen suhteen.

Lääkinnällisellä kuntoutuksella – jota myös toimintakykykuntoutukseksi kutsutaan – tarkoitetaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista. Lääkinnällistä kuntoutusta saavat työterveyshuollon, terveyskeskusten ja sairaaloiden potilaat. Tuki- ja liikuntaelinsairauksista kärsivät ovat suurin kuntoutettavien ryhmä, mutta myös mielenterveyteen liittyvien ongelmien osuus on kasvussa. Kuntoutukseen sisältyy muun muassa kuntoutusjaksoja, terapioiden ja apuvälinepalveluita. Lääkinnällinen kuntoutus siis tukee ja sitä järjestetään osana sairaanhoitoa.

Työkykyä ylläpitävä kuntoutus tähtää nimensä mukaisesti työssä jaksamisen edistämiseen ja sitä kautta pidempään työuriin. Se on tarkoitettu työikäisille, joita sairaudesta johtuen uhkaa lähivuosina työkyvyttömyys tai työ/ansiokyvyn olennainen heikentyminen. KIILA-kuntoutus korvasi toukokuun alusta TYK-kuntoutuksen Kelan tarjoamana ammatillista työkykyä tukevana kuntoutuksena, mutta kuntoutusmuotoja ja palveluntarjoajia on myös lukuisia muita.

Lääkinnällisen ja työkykyä ylläpitävän kuntoutuksen tavoitteet ovat siis hyvin lähellä toisiaan, vaikka työkykyä ylläpitävässä painotus on enemmän ennakoinnissa. Tärkeätä on käynnistää kuntoutus riittävän varhain, jotta tavoitteisiin päästään ja työssä jatkaminen voidaan turvata. Työntekijän oma aktiivisuus on olennaista, eikä pohdintoja mahdollisesta kuntoutustarpeesta tule jättää liian myöhään. Keskustelu työterveyshuollon kanssa on tärkeää, sillä työntekijän kuntoutustarpeiden ja -mahdollisuuksien riittävä selvittäminen on edellytys kuntoutukseen pääsyyn.

Lääkinnällisen kuntoutuksen osalta KirVESTES:ssä on sovittu, että täyttää lomanmääräytymiskuukautta laskettaessa lääkärin määräämässä lääkinnällisessä kuntoutuksessa vietetystä ajasta 105 päivää lomanmääräytymisvuotta kohden katsotaan työssäolon veroiseksi ajaksi. Rinnastus tehdään vain kerran, vaikka kuntoutusjakso jatkuisi toisen lomanmääräytymisvuoden puolellekin. Työkykyä ylläpitävästä kuntoutuksesta ei ole sovittu vastaavaa, joten rinnastus on mahdollista ainoastaan 30 päivän osalta lomanmääräytymisvuoden aikana virkaehtosopimuksen 93 §:n 9-kohdan perusteella.